

PROJECTE EDUCATIU

SIGUES TORTUGA

DOSSIER PEDAGÒGIC

L'AUDITORI

UNA COPRODUCCIÓ AMB

TEATRE NACIONAL
DE CATALUNYA

Continguts: **Núria Gibert**

Fotografia: **Ismael Boldú**

En el teatre de titelles ***Sigues tortuga*** hi veiem dues maneres ben diferents de viure: la de les tortugues gaudint del camí i veient sempre la part bona de tot el que passa, i la del gall, inquiet i desconfiant de tot el que li passa i el que li pot arribar a passar.

Aquesta actitud i aquesta filosofia de viure queden reflectides en els seus moviments corporals i en la manera com parlen: les tortugues caminen i parlen a poc a poc, i el gall es mostra neguitós quan es belluga i quan parla.

En aquesta guia didàctica apropiarem les dues actituds a la música de l'espectacle, però també a altres músiques i instruments.

Objectius:

- Conèixer com les músiques del teatre ens apropen al missatge que els autors ens volen transmetre.
- Experimentar què ens aporten les actituds diferents que veiem reflectides en les tortugues i el gall.
- Diferenciar els tempos musicals: lent/ràpid (adagio/presó, etc).
- Conèixer a través d'un dels temes musicals, el fagot i el clarinet baix.
- Conèixer per mitjà d'instruments i altres músiques que no formen part de l'espectacle, com ens porten a experimentar, i per tant, a diferenciar les dues actituds (la de les tortugues i la del gall).
- Conèixer obres musicals descriptives.

Continguts:

- El tempo lent i ràpid (adagio, presto).
- El so i el silenci.
- La cançó cantada per la Sandreta.
- Coneixement de la batuta, el pal de pluja, el timbal de l'Índia, la flauta d'èmbol, el fagot i el clarinet baix.
- Coneixement d'altres obres musicals que no formen part de l'espectacle: *Ruffled Feathers* de Paul Mottram; la *Sonata per a piano en do# menor*, n.14, opus 27 n.2 1r moviment "Adagio sostenuto" de L. van Beethoven i "Els pollets" de l'obra *Quadres d'una exposició* (M. Ravel versió orquestral) de M. Mussorgski.

Propostes educatives:

1. Descoberta dels diferents tempos

- Amb tot el grup classe podeu treballar els tempos diferents que pot tenir una cançó dirigida per la mestra i cantada pel grup. És aconsellable utilitzar, per a aquesta activitat, cançons que ja coneixen molt bé i que no tinguin una durada massa llarga: les cançons populars infantils i la cançó cantada per la Sandreta en anglès són un bon exemple.

Lletra de la cançó:

Head, shoulders, knees, and toes

Knees and toes

Head, shoulders, knees, and toes

Knees and toes, and eyes, and ears and mouth and nose

Head, shoulders, knees, and toes

Knees and toes

Aquí teniu un enllaç de You Tube amb la melodia i la lletra de la cançó.

<https://youtu.be/ZanHgPprl-0?feature=shared>

- Una vegada hàgiu fet aquesta activitat, també podeu oferir que alguns passin a fer de director/a. Generalment els agrada i sovint veuen que els tempos molt ràpids que proposen, resulten impossibles de cantar bé, o també veuen la dificultat i el control que cal per marcar un tempo regular i constant.
- Si teniu una batuta, la podeu fer servir per dirigir les cançons que canteu. Sempre ho farà primer la mestra i després els alumnes que vulguin. I, si no en teniu, podeu agafar quelcom que faci el seu servei: un pal de fusta d'una mida semblant, una cullera de fusta, etc.
- Podem descobrir altres obres que no hem sentit al teatre, però si al taller, i que ens ofereixen tempos diferents:
 - Sonata per a piano n. 14 en do menor "Adagio sostenuto", de L. van Beethoven:

<https://youtu.be/6ZFBHnV0pAY?si=4cBTJQrrcPzvvgg7g>

- Quadres d'una exposició, de M. Mússorgski, orquestrada per M. Ravel. "Pollets no eclosionats":

https://youtu.be/dSSGKFRYH7Q?si=OK98bpFLDUxcq_Xg

- Ruffled Feathers (Plomes arrufades) de Paul Mottram:

<https://on.soundcloud.com/CvledmUIOJ1wDrGL3x>

Podeu fer les activitats de canvi de tempo en petits grups o individualment, per mitjà del moviment corporal sol o bé fent servir, també, material complementari com ara mocadors o cintes.

2. Coneixement d'altres instruments i el seu paper dins d'una obra de teatre:

- Per reconèixer el fagot i el clarinet baix al taller hem fet servir la música del teatre de titelles:

Insistent 6 de Paul Mottram

<https://on.soundcloud.com/li9LmrzN6CnB1ogQan>

Escoltant-la de nou podeu comentar les característiques dels dos timbres (fagot i clarinet baix) i quines emocions ens desperten.

- Després d'assistir al teatre, podríeu escollir una o dues escenes curtes per representar-les a l'aula i amb els instruments de percussió petita que tingueu a l'escola, incloent-hi la flauta d'èmbol (que hem treballat al taller). Podrien decidir quins triar per tocar-los en moments determinats i així ajudar a reforçar els moviments o les emocions dels personatges. El mateix es pot fer amb material de reciclatge: primer, observar quins sons podem fer-hi i, finalment, veure si alguns els poden fer servir per acompanyar l'escena que han triat.

Coneixement d'obres musicals descriptives

La música i els efectes sonors sempre han acompanyat les obres de teatre, perquè ajuden a comunicar als espectadors els moviments i les emocions dels personatges, però també està bé saber que, al llarg de la història de la música, els compositors i les compositores han creat obres musicals que ens fan viure o sentir llocs, paisatges i vivències, sense la representació teatral.

A continuació us posem uns exemples que us poden servir per parlar-ne, escoltar-los i fer activitats amb els infants:

- *Les quatre estacions*, d'A. Vivaldi.
- *Quadres d'una exposició*, de M. Mússorgski per a piano o versió orquestral de M. Ravel.
- *El Moldava* de B. Smetana.
- *Simfonia pastoral*, de L. van Beethoven.
- *El passeig en trineu*, de L. Mozart.
- *A les estepes de l'Àsia Central*, d'A. Borodin.

4. Coneixement de l'òpera *Turandot* de G. Puccini:

- Primer cal familiaritzar els infants amb el que és una òpera, una ària i qui va ser Giacomo Puccini.

A continuació us posem tres enllaços que us poden ajudar:

<https://ca.wikipedia.org/wiki/Òpera>

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Ària_\(música\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Ària_(música))

https://ca.wikipedia.org/wiki/Giacomo_Puccini

- Ara parlarem de l'ària "Nessun dorma", que forma part del darrer acte de l'òpera. El títol significa "Que ningú dormi" i fa referència a una proclamació que fa la princesa Turandot sobre la població de Pequín. La canta el príncep Calaf. L'argument és força rebuscat, així que us proposem que vosaltres el llegiu, però per als infants n'hi haurà prou amb situar-los en el si de l'ària: és plena nit i el príncep Calaf es posa a cantar aquesta ària que explica el que ha manat fer la princesa Turandot: aquella nit ningú de la població ha de dormir i tothom ha d'estar alerta per esbrinar el nom del personatge que es vol casar amb la princesa i que ella rebutja.

L'escoltarem amb atenció i després recordarem com la canta el gall Kirikí, la primera i la segona vegada.

<https://youtu.be/MuQsFy1GdN0?si=W-cP9CNTxVw-OfYX>

Una vegada recordem què li va passar al gall quan la va cantar i va fer un “gall”, intentarem anar caminant per l'espai i quan la mestra talli l'àudio de cop, sense tenir en compte el final de la frase musical, els infants hauran de posar la cara que creuen que va fer el gall amb l'accident que va tenir. Posarem una altra vegada l'àudio i quan aquesta vegada la mestra el pari ho farà coincidint amb el final d'una de les frases musicals, així semblarà el final del concert, en què el gall Kirikí se sent feliç d'haver tornat a cantar bé. En aquesta segona vegada, els infants, al sentir aquest final, faran l'expressió del cos i de la cara de felicitat.

Músiques del teatre de titelles treballades en el taller:

01. *Fun to Come*, de Paul Mottram (en la primera activitat del taller amb els cartells de tortugues i galls)

<https://on.soundcloud.com/vuQVkycaMN4ltijVsM>

03. *True cantada* de Paul Mottram (és la cançó de “Bona nit”, la que hem fet en la darrera activitat del taller)

<https://on.soundcloud.com/vVocpTAqRs61NFyfj4>

04. *Insistent 6* de Paul Mottram (treballada en la descoberta del fagot i el clarinet baix)

<https://on.soundcloud.com/li9LmrzN6CnB1ogQan>

Instruments treballats en el taller:

TIMBAL DE L'ÍNDIA

FLAUTA D'ÈMBOL

PAL DE PLUJA

FAGOT

CLARINET BAIX

L'AUDITORI

AUDITORI.CAT

LEPANT 150
08013 BARCELONA

93 247 93 00
INFO@AUDITORI.CAT

L'AUDITORI ÉS
UN CONSORCI DE

Barcelona

Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

SEGUEIX-NOS

@auditoribcn

L'Auditori Barcelona

AMB EL PATROCINI DE

NUTRIPLATO

PRINCIPALS MITJANS PATROCINADORS

LA VANGUARDIA

AMB EL SUPORT DE

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE CULTURA

Barcelona
Capital Cultural
i Científica